

REFERAT Økonomi- og Planudvalget 2014-2017 d. 08-04-2014

Mødedato Tirsdag d. 08. april 2014 kl. 00:00

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Likviditetsoversigter pr. 31. marts 2014.....	5
Månedlig fokusopfølgning pr. 28. februar 2014.....	8
Samlet budgetopfølgning pr. 28. februar 2014.....	12
Budget 2015, igangsættelse af administrativt sparekatalog.....	16
Bevillingsmæssige omplaceringer 2013.....	20
Byggekreditter vedrørende klimatilpasningsprojekter.....	23
Ændring af politikområder.....	26
Opfølgning på udviklingsaftalen med Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2014.....	29
Godkendelse af fjernvarmetakster 2014/15 - Rønne Varme A/S.....	32
Redegørelse om magtanvendelser på Voksenhandicapområdet 2013.....	35
Redegørelser om magtanvendelser på Ældreområdet 2013.....	39
Fleks- og førtidspensionsreform.....	43
Vedtagelse af Kommuneplantillæg 18 vedr. bymønstre og boliger.....	48
Indsigelsesbehandling lokalplanforslag nr. 075 for et område ved Rønne Stadion Nord og kommun	54
Fjernvarmeprojekter for Svaneke, Aarsdale og Listed samt Allinge-Sandvig, Tejn og Sandkaas.....	58
Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Byåen.....	63
Anlægsbevilling til anskaffelser vedrørende lærerarbejdspladser.....	66
Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Tevandsbækken.....	69
Orientering fra formanden.....	72
Eventuelt.....	74

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

85.02.02G00-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	1	

Fraværende

Kirstine van Sabben

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen

Punkt 2: Likviditetsoversigter pr. 31. marts 2014

Bilag

Beholdninger pr. 31. marts 2014

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

2 Likviditetsoversigter pr. 31. marts 2014

00.32.18G01-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	2	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget til efterretning
Kommunalbestyrelsen til efterretning

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udviklingen i likviditeten pr. 31. marts 2014.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,
at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Taget til efterretning

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Den første oversigt viser den faktiske beholdning ultimo marts (-14,6 mio.), den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage (120,1 mio.) og den beregnede kassebeholdning pr. 31. december 2014 (-50,4 mio.).

Den anden oversigt viser grafisk udviklingen i den faktiske og den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort dagligt fra 1. januar 2013 til 31. marts 2014.

Bemærkninger til den faktiske kassebeholdning:

Den faktiske beholdning på -14,6 mio. kr. er faldet med 9,0 mio. kr. i forhold til 28. februar 2014. Der er normalt et fald i beholdningen i marts måned, så faldet i den faktiske kassebeholdning stemmer overens med forventningerne.

Der er fortsat et udlæg for staten vedr. omfartsvejen i Rønne på ca. 34 mio. kr.

Bemærkninger til den gennemsnitlige kassebeholdning:

Udviklingen i den gennemsnitlige beholdning er faldende som følge af efterreguleringen af beskæftigelsestilskuddet og virkningen af Udbetaling Danmark. Den gennemsnitlige beholdning ultimo marts udgør 120,1 mio. kr.

Faldet i den gennemsnitlige kassebeholdning er nu fladet noget ud, idet de store træk på likviditeten jf. ovenfor skete i januar kvartal 2013. Det er derfor forventningen, at den gennemsnitlige kassebeholdning vil ligge på et stabilt svagt nedadgående niveau resten af 2014.

Bemærkninger til den beregnede kassebeholdning:

Den beregnede beholdning ultimo 2014 på -50,4 mio. kr. er beregnet på baggrund af den faktiske beholdning ultimo 2013, den budgetterede kasseforøgelse i 2014 og afgivne tillægsbevillinger vedrørende 2014.

Beholdningerne er opgjort inkl. midlertidige deponeringer på 10,8 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Som gennemsnit over året vil kassebeholdningen blive noget lavere i 2014 end i 2013. Dette medfører lavere renteindtægter end i 2013, hvor der blev opnået en renteindtægt på 3,4 mio. kr.

I budget 2014 er budgettet for renteindtægter derfor reduceret til 1,9 mio. kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 3: Månedlig fokusopfølgning pr. 28. februar 2014

Bilag

Fokusopfølgning Ældreområdet pr. 28. februar 2014

Fokusopfølgning Børn og Ungeområdet pr. 28. februar 2014

Fokusopfølgning Overførselsområdet pr. 28. februar 2014

Fokusopfølgning Sygefravær pr. 31. januar 2014

Åbent punkt

3 Månedlig fokusopfølgning pr. 28. februar 2014

00.30.14G01-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	3	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget til efterretning

Resumé

Det fremgår af retningslinjerne for økonomistyringen i Bornholms Regionskommune, at Økonomi- og Planudvalget hver måned forelægges en fokusopfølgning. Den månedlige fokusopfølgning består af en driftsoversigt, samt opfølgninger på en række fokusområder.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller til Økonomi- og Planudvalget,
At fokusopfølgningen tages til efterretning.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

Indledning:

Fokusopfølgningen er udarbejdet af Økonomi og Personale på baggrund af bogføringen. Øvrige data er hentet enten fra de involverede områder/centre eller direkte fra eksterne kilder.

Driftsoversigten skal tilpasses den nye organisering, såvel politisk som administrativt og er derfor ikke med i denne fokusopfølgning.

Kommunens nye organisation betyder at der ikke længere kan sammenlignes data vedr. fravær mellem den nye og den gamle organisation. Skiftet fra den gamle til den nye organisation er allerede sket pr. februar 2014 i kommunens lønsystem og derfor er fokusopfølgningen for sygefravær opgjort pr. 31. januar 2014 og ikke pr. 28. februar 2014 som de øvrige fokusopfølgninger. En ny fokusrapport for sygefravær er under udarbejdelse.

Fokusrapporten på Dagpasningsområdet er under opdatering og er derfor ikke med i denne opfølgning.

Følgende områder er med i denne fokusopfølgning: Ældreområdet, Børn og Ungeområdet, Overførselsområdet og Sygefravær.

Kommentering af områderne:

Ældreområdet:

Med virkning for budget 2014, blev der vedtaget en række besparelser inden for hjemmeplejeområdet, hvor tidsforbruget for en række ydelser inden for personlig pleje og praktisk bistand blev reduceret. Dette er nu begyndt at afspejle sig i fokusopfølgningen:

- *Antal ledige plejehjems- og plejecenterpladser, samt ældreboliger* er nogenlunde stabile, måske med et lille fald i antal ledige boliger i forhold til 2013, men vi er fortsat tidlig på året, så der kan ske ændringer.
- *Antal brugere i hjemmeplejen* er nogenlunde stabile. I gennemsnit var der i 2013 1.458 brugere. For ugerne 1-8 i 2014 er tallet 1.452 brugere.
- *Visiterede timer til personlig pleje* er faldet fra gennemsnitligt 5.827 timer pr. uge i 2013 til 5.664 timer pr. uge for ugerne 1-8 i 2014.
- *Visiterede timer til praktisk bistand* er faldet fra gennemsnitligt 709 timer pr. uge i 2013 til 501 timer pr. uge for ugerne 1-8 i 2014.
- *Det gennemsnitlige antal timer pr. bruger* er faldet fra 4,48 timer pr. uge i 2013 til 4,25 timer pr. uge for ugerne 1-8 i 2014.
- *Private leverandørs andel af praktisk hjælp (visiterede timer)* er faldet fra gennemsnitligt 141 timer pr. uge i 2013 til 99 timer pr. uge for ugerne 1-8 i 2014.
- *Leverede BUM-timer i alt i forhold til budgetterede timer* er faldet fra gennemsnitligt 5.804 timer pr. uge i 2013 til 5.437 timer pr. uge for ugerne 1-8 i 2014. Leverede BUM-timer er lavere end budgetterede timer.

Fra 1. maj 2014 starter Stabil Pleje som ny privat leverandør. Som noget nyt skal Stabil Pleje også udføre personlig pleje, hvilket ellers kun kommunen tidligere har udført. To private leverandører, I/S Husrent og Top Partners stopper i marts måned.

Børn og Unge:

Antallet af anbringelser udgør i alt 125. Dette tal er uændret i forhold til januar måned 2014. Isoleret set er der dog tale om mindre justeringer indenfor de enkelte foranstaltningstyper. De 125 er et udtryk for de anbringelsessager, hvor Bornholms Regionskommune indgår som betalingskommune i sagen.

Hvis man kigger længere tilbage i tiden og tager udgangspunkt f.eks. i 2009 vil man kunne aflæse nogle tendenser, der tydeligt viser, at der nu gribes ind langt tidligere i et forløb end tilfældet har været førhen.

I februar 2009 havde kommunen således kun 8 anbragte børn mellem 0-6 år, hvor antallet nu i februar 2014 er oppe på 19. Modsætningsvis er antallet af anbragte 18-23 årige faldet fra 86 i 2009 til 64 i februar 2014.

Det samlede antal anbringelser er i perioden 2009 til 2014 faldet fra 146 til 125.

Selvom der nu er færre anbragte unge, så er sagerne mere bekostelige end førhen. Dette skyldes et øget antal anbringelser af unge med svære psykiske lidelser, herunder spiseforstyrrelser og kriminalitet af særlig farlig karakter, som nødvendiggør en anbringelse på dyre udenøvs specialinstitutioner.

Overførselsområdet:

Udviklingen på sygedagpengeområdet skal ses i sammenhæng med, at budgettet siden 2010 er reduceret med ca. 35 mio. kr. Fokus er nu at fastholde en tidlig afklaring af borgerne, og

dermed øge borgerens chance for at vende tilbage til beskæftigelse. Aktuelt er der et pres særligt på de langvarige sygedagpengesager. En del borgere er således indstillet til vurdering i rehabiliteringsteamet med henblik på en vurdering af evt. igangsættelse af ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, hvorved borgeren overflyttes til andet forsørgelsesgrundlag. Der er aktuelt en venteliste til vurdering i rehabiliteringsteamet, hvor borgere som henvises i dag kan forventes at blive indbudt til møde i august.

Udgiften til kontanthjælp har i 2013 været stigende som følge af afkortningen af dagpengeperioden, samt overgang fra sygedagpenge til kontanthjælp. Der er således flere personer som modtager kontanthjælp.

Da den samlede udgift ikke er stigende skyldes dette to forhold, dels at betydeligt flere unge 18-25 årige påbegynder uddannelse og dermed ikke modtager kontanthjælp, og dels at der er en generel større afgang til anden forsørgelse, særlig selvforsørgelse. Men også den reducerede ydelse til unge under 30 år, samt gensidig forsørgelsespligt spiller ind.

De nævnte forsørgelsesydelse skal ses i sammenhæng med førtidspension, som udviser et markant fald i antallet af nye tilkendelser, som følge af fleks- og førtidspensionsreformen, men hvor også den demografiske udvikling spiller ind. Der er således flere som ophører med at modtage førtidspension som følge af alder og død, end der er nye som får tilkendt førtidspension. Dette betyder at den samlede udgift til førtidspension falder markant.

Ud fra resultatet for 2013 og tendensen for de første 2 måneder af 2014, forventes overførselsydelse samlet at falde en smule, med forbehold for, at det endnu er tidligt at foretaget en samlet vurdering for 2014.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Samlet budgetopfølgning pr. 28. februar 2014

Bilag

Budgetopfølgning pr. 28. februar på udvalgsområderne

Åbent punkt

4 Samlet budgetopfølgning pr. 28. februar 2014

00.30.14G01-0023

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	4	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Budgetopfølgning pr. 28. februar 2014 på baggrund af den gamle organisation

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller

- at budgetopfølgningen tages til efterretning

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Taget til efterretning. Økonomi- og Planudvalget forudsætter, at der iværksættes tiltag, der nedbringer forbruget til budgettet.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Planudvalget har den 18. februar 2014 godkendt, at der gennemføres budgetopfølgning pr. 28. februar. Budgetopfølgningen gennemføres på baggrund af den gamle organisation, dvs. de gamle politikområder og virksomhedsstruktur. Næste budgetopfølgning gennemføres pr. 30. april, hvor budgetterne forventes at være fordelt på den nye organisation.

Erfaringsmæssigt er det svært at skønne over det forventede årsforbrug pr. ultimo februar og derfor omfatter denne budgetopfølgning en vurdering af,

- om de besparelser og initiativer i øvrigt, der er besluttet i forbindelse med budget 2014, er iværksat og
- om budgettet for 2014 forventes overholdt.

Opfølgningen omfatter alene driftsbudgettet, og fokuserer på, om budgettet for 2014 overholdes. Budgetoverførslerne fra 2013 er endnu ikke godkendt, og indgår derfor ikke generelt i opfølgningen. Det skal desuden bemærkes, at besparelserne på ledelse og administration i forbindelse med omorganiseringen pr. 1. marts 2014 ikke er udmøntet i virksomhedernes budgetter, og at virksomhederne ikke har kunnet tage højde for den eventuelle virkning heraf.

Budgetopfølgningen pr. 28. februar er ikke behandlet i fagudvalgene på nuværende tidspunkt. Dette skyldes, at der er tale om en særlig opfølgning som er foretaget tidligere end normalt, med fokus på budgetoverholdelse og opfølgning på udmøntning af besparelser vedrørende 2014. Endvidere har der ikke været tilstrækkelig tid til inddragelse af de nye centerchefer på de områder, hvor budgetopfølgningen har vist udfordringer i overholdelsen af budgettet for 2014. Direktionen har igangsat en analyseproces i forhold til at afdække handlemuligheder og løsningsforslag til imødegåelse af ubalancer i 2014. Nærværende budgetopfølgning pr. 28. februar vil blive forelagt fagudvalgene ultimo april sammen med løsningsforslagene.

Økonomiske konsekvenser

Nedenfor ses en oversigt på udvalgsniveau som viser, hvor der her pr. 28. februar ser ud til være udfordringer i forhold til budgetoverholdelse i 2014. På baggrund af indmeldingerne fra de gamle virksomheder har direktionen igangsat en analyseproces med fokus på handlemuligheder således der kan iværksættes initiativer til nedbringelse af det forventede merforbrug.

Beløb i mio. kr.

Fagudvalg	Overførbare ramme	Ikke-overførbare ramme
Børne- og Skoleudvalget	Merforbrug på ca. 1,55	-
Social- og Sundhedsudvalget	Merforbrug på ca. 11,1 – 15,1	Mindreforbrug på ca. 2,9 – 4,9
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	-	-
Teknik- og Miljøudvalget	-	-
Økonomi- og Planudvalget	Merforbrug på ca. 1,5	-
Fritids- og Kulturudvalget	-	-
Samlet set	Merforbrug på ca. 14,15 – 18,15	Mindreforbrug på ca. 2,9 – 4,9

Tiltag som iværksættes for at imødegå forventet merforbrug på Børne- og Skoleudvalgets område

- tilpasning af lærestaben på Heldagsskolen og 10. Klassecenteret, som følge af et faldende elevtal

Tiltag som iværksættes for at imødegå forventet merforbrug på Social- og Sundhedsudvalgets område

Det gamle ældreområde:

- tilpasning af ledelsesstruktur
- yderligere tilpasning af medarbejderressourcerne i hjemmeplejen i forhold til nedgang i visitering af timer samt ny leverandør på området fra 1. maj 2014
- reducere af forberedelsestiden hos medarbejderne
- fokus på omlægning af brug af vikarer
- strukturel tilpasning af sygeplejersker

Psykiatri og Handicapområdet:

- budgettet følges tæt, men der iværksættes ikke budgettilpasninger på nuværende tidspunkt, idet det forventede merforbrug for størstedelen relaterer sig til sager som ligger i ankestyrelsen og som forventes at falde ud til vores fordel.

Med hensyn til om besparelser og initiativer i øvrigt er iværksat, er tilbagemeldingen at alle er iværksat eller påbegyndt iværksat. Dog er der enkelte besparelser, hvor det kan være vanskeligt at indhente hele besparelsen i indeværende år. F.eks. på plejeboligområdet, hvor

der er forsinkelser af indflytning i forhold til, det der var indregnet i forslaget på området. Dette er dog indregnet i ovenstående forventninger til budgetoverholdelse.

Derudover er endnu usikkert, hvorvidt de budgetmæssige besparelser i forbindelse med udliciteringerne kan indfries, da det stadig er tidligt i processen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Budget 2015, igangsættelse af administrativt sparekatalog

Åbent punkt

5 Budget 2015, igangsættelse af administrativt sparekatalog

00.30.10G01-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	5	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Som led i budgetlægningen for 2015-2018 orienteres Økonomi- og Planudvalget om at direktionen igangsætter arbejdet med udarbejdelse af et administrativt sparekatalog på 74 mio. kr. til brug for kommunalbestyrelsens budgetdrøftelser. Dette i henhold til procesbeskrivelsen for det politiske arbejde i budgetlægningen for 2015, som blev godkendt af Økonomi- og Planudvalget den 18. februar 2014.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller

- At det administrative sparekatalog til budget 2015-2018 på 74 mio. kr. udarbejdes med fordeling som i model 1
Eller
- At det administrative sparekatalog til budget 2015-2018 på 74 mio. kr. udarbejdes med fordeling som i model 2

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Følgende fordeling er godkendt:

Børn og Skole	10,0
Social- og Sundhedsområdet	29,9
Erhverv og Beskæftigelse	8,0
Teknik og Miljø	13,2
Økonomi og Planområdet	9,4
Fritid og Kultur	3,5
I alt	74,0

I det spørgsmål om en fremtidig skolestruktur ikke er indeholdt heri, da det kører i en parallel proces. Carl Ilsøe går i mod, at der i det administrative katalog indlægges politiske vurderinger.

Sagsfremstilling

Som det fremgår af procesbeskrivelsen for det politiske arbejde i budgetlægningen for 2015, som blev godkendt af Økonomi- og Planudvalget den 18. februar 2014, har kommunen fortsat betydelige økonomiske udfordringer i forhold til at skabe balance mellem udgifter og indtægter i det kommunale budget. Budgetoverslagsår 2015 viser i udgangspunkt et kasseforbrug på 74 mio. kr. stigende til 75 mio. kr. i 2016 og 102 mio. kr. i 2017.

Der er endnu ikke et overblik over konsekvenser af befolkningsprognosen og deraf følgende demografikorrektion, pris- og lønskøn samt øvrige tekniske korrektioner til budget 2015-2018. Det forventes, at Økonomi- og Planudvalget forelægges en foreløbig budgetbalance på mødet den 13. maj 2014.

Til brug for kommunalbestyrelsens budgetdrøftelser til 2015-2018 igangsættes derfor arbejdet med et administrativt sparekatalog på 74 mio. kr.

Beregningerne tager udgangspunkt i vedtaget budget 2014 overslagsår 2015 på de overførbare områder korrigeret for ikke-overførbare områder under Børne- og Skoleområdet, Hjælpe midler under Social- og Sundhedsområdet og Den aktive beskæftigelsesindsats under Erhvervs- og Beskæftigelsesområdet, som er tillagt beregningsgrundlaget. Endvidere er besparelsen på administration fastsat til 7 mio. kr.

Til fordelingen af besparelserne er der udarbejdet to modeller.

I model 1 er skoleområdet og Bornholms Familiecenter holdt udenfor grundlaget. Dette skyldes, at børneområdet fortsat forventes at være under økonomisk pres i 2015. Endvidere er skoleområdet udeladt, idet de bornholmske folkeskoler tænkes at køre i et parallelt spor i budgetlægningen for 2015 i forhold til reformer og struktur.

I model 2 er kun Bornholms Familiecenter holdt udenfor grundlaget.

Af tabellen fremgår besparelsesrammen på 74 mio. kr. for de to modeller fordelt på områder.

Beløb i mio. kr., 2014 priser	Model 1	Model 2
Børn og Skole	7,0	19,0
Social- og Sundhedsområdet	39,1	31,3
Erhverv og Beskæftigelse	4,8	3,8
Teknik og Miljø	12,2	9,8
Økonomi og Planområdet	7,9	7,7
Fritid og Kultur	3,0	2,4
I alt	74,0	74,0

Økonomi- og Planudvalget samt fagudvalgene orienteres løbende om det administrative sparekatalog på møderne frem til juni måned.

På udvalgenes møder i april drøftes mål og dialogmøder, og i juni drøftes anlægsforslag og forslag til takster.

Økonomiske konsekvenser

Der udarbejdes et administrativt sparekatalog på 74 mio. kr. til kommunalbestyrelsens budgetdrøftelser for budget 2015-2018. Der er udarbejdet to forslag med forskellig vægtning mellem områderne, som der skal tages stilling til.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 6: Bevillingsmæssige omplaceringer 2013

Bilag

Bevillingsmæssige omplaceringer 2013

Åbent punkt

6 Bevillingsmæssige omplaceringer 2013

00.30.18G01-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	6	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter

Resumé

Godkendelse af bevillingsmæssige omplaceringer af budgetbeløb mellem fagudvalgenes driftsbevillinger i 2013.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,
at de bevillingsmæssige omplaceringer godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Godkendt

Sagsfremstilling

I løbet af regnskabsåret 2013 er der flyttet en række budgetbeløb mellem driftsbevillingerne, såkaldte bevillingsmæssige omplaceringer.

Bevillingsniveauet er fastsat på fagudvalgsniveau. Omplaceringerne af budgetbeløbene mellem udvalgene skal formelt godkendes af kommunalbestyrelsen, idet Økonomi- og Planudvalget dog er bemyndiget til at godkende disse bevillingsmæssige omplaceringer.

Denne sag samler op på de omplaceringer, der ikke tidligere er godkendt af kommunalbestyrelsen eller Økonomi- og Erhvervsudvalget i 2013.

Omplaceringerne er bl.a. udtryk for:

- *Udmøntning af puljer og rammebesparelser generelt*
- *Ændringer som følge af flytning af opgaver og ændring af organisation*
- *Flytninger af budgetbeløb i øvrigt*

Godkendelsen af omplaceringerne sker på fagudvalgsniveau jf. ovenfor om bevillingsniveau. I praksis er ændringerne udmøntet på de enkelte virksomheder, idet omplaceringerne er summeret/specificeret på udvalgsniveau i bilaget.

Samtlige omplaceringer er afstemt med de respektive bevillingsansvarlige/virksomhedsledere.

Økonomiske konsekvenser

Da der er tale om bevillingsmæssige omplaceringer, hvor budgetbeløbet flyttes fra én bevilling til en anden, er den samlede budgetvirkning neutral. Budgetvirkningen for de enkelte fagudvalg fremgår nedenfor. Da ændringerne vedrører 2013 er det fordelt på fagudvalgene fra 2013.

Udvalg	Kroner
Børne- og Skoleudvalget	-14.835.739
Social- og Sundhedsudvalget	681.630
Beskæftigelsesudvalget	8.436.953
Teknik- og Miljøudvalget	2.930.277
Økonomi- og Erhvervsudvalget	-2.718.930
Fritids-, Kultur- og Forebyggelsesudvalget	347.443
Økonomiudvalget - tværgående	5.158.366
Totalt	0

De bevillingsmæssige omplaceringer i 2013 er specificeret i bilag 1, og udgør brutto 30.244.658 kr.

De væsentligste omplaceringer er flytningen af Ungdommens Uddannelsesvejledning fra Ungecenter Bornholm til Jobcenter Bornholm samt udmøntningen af tværgående besparelser fra Økonomiudvalget – tværgående til de øvrige udvalgsområder.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Byggekreditter vedrørende klimatilpasningsprojekter

Åbent punkt

7 Byggekreditter vedrørende klimatilpasningsprojekter

00.34.00P19-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	7	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Byggekreditter til finansiering af udgifter vedrørende klimatilpasningsprojekter i byggeperioden.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,

- a) At der optages to byggekreditter på maksimalt hhv. 5 og 10 mio. kr., og
- b) At borgmesteren bemyndiges til at optage byggekreditterne.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Anbefales

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune og Bornholms Spildevand A/S har indgået aftale om gennemførelse af to klimatilpasningsprojekter i Rønne, hhv. projekt Byåen med en anlægsudgift på 10 mio. kr. og projekt Tevandsbækken med en anlægsudgift på 5 mio. kr.

Aftalen indebærer, at Bornholms Regionskommune er projektejer og gennemfører projekterne, mens Bornholms Spildevand finansierer projekterne. Projekterne er godkendt af Forsyningssekretariatet, som godkender prisloftet for spildevandsforsyninger.

Projekterne finansieres endeligt ved optagelse af 25-årige lån, hvor Bornholms Spildevand A/S indbetaler et driftsbidrag til Bornholms Regionskommune, svarende til ydelserne på lånet.

Der optages byggekreditter til midlertidig finansiering i byggeperioden, idet Bornholms Spildevand A/S også afholder udgifterne til forrentningen af byggekreditterne.

Økonomiske konsekvenser

Optagelse af byggekreditterne betyder, at der ikke trækkes på de likvide midler i forbindelse med gennemførelsen af projekterne. Der vil ikke være udgifter for kommunen i forbindelse med optagelsen af kreditterne.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 8: Ændring af politikområder

Bilag

Ny politikområdeinddeling - beskrivelse

Åbent punkt

8 Ændring af politikområder

00.30.00P21-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	8	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har den 27. februar 2014 godkendt en ny styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommune. I forlængelse her af foreslås en revision af inddelingen i politikområder i overensstemmelse med den nye opgavefordeling mellem udvalgene.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,
At den reviderede inddeling i politikområder godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Anbefales

Sagsfremstilling

Den nuværende politikområdeinddeling blev besluttet med virkning fra budget 2008, hvor antallet af politikområder blev reduceret fra 28 til 19.

Ved konstitueringen til denne kommunalbestyrelsesperiode er der sket ændringer i opgavefordelingen mellem udvalgene som betyder, at der er behov for at revidere politikområdeinddelingen. Derudover er der i den nuværende inddeling politikområder, der mere har karakter af administrativ inddeling end inddeling i egentlige politikområder. På den baggrund foreslås antallet af politikområder udvidet fra 19 til 23 politikområder.

Den nye inddeling i politikområder fordelt på udvalg fremgår af tabellen nedenfor, idet et politikområde altid kun henhører under et udvalg:

Udvalg	Nr.	Politikområde
Børne- og Skoleudvalget	1	Dagpasning
	2	Undervisning
	3	Børn og familier
Social- og Sundhedsudvalget	4	Sociale ydelser
	5	Ældre
	6	Psykiatri og handicap
	7	Sundhed

Udvalg	Nr.	Politikområde
Fritids- og Kulturudvalget	8	Kultur og fritid
	9	Biblioteker
Teknik- og Miljøudvalget	10	Beredskab
	11	Kollektiv trafik
	12	Kommunale ejendomme
	13	Plan og byg
	14	Veje og havne
	15	Natur og miljø
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	16	Beskæftigelse og uddannelse
	17	Erhverv
	18	Borgerservice
Økonomi- og Planudvalget	19	Administration og digitalisering
	20	Organisation og personale
	21	Politikere og demokrati
	22	Strategi og udvikling
	23	Økonomi og styring

Der er i bilag til sagen en kort beskrivelse af indholdet i de enkelte politikområder samt hvad ændringen i forhold til den nuværende politikområdeinddeling består i.

Den nye politikområdeinddeling vil blive anvendt fra og med budgetlægningen for 2015.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 9: Opfølgning på udviklingsaftalen med Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2014

Bilag

Opfølgingsredegørelse 2014

Åbent punkt

9 Opfølgning på udviklingsaftalen med Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2014

00.32.28Ø36-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	9	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget

Resumé

Den årlige opfølgning på udviklingsaftalen med Økonomi- og Indenrigsministeriet

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at opfølgningsredegørelsen godkendes

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Godkendt med de drøftede rettelser.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune indgik i december 2010 udviklingsaftale nr. 2 med Indenrigs- og Sundhedsministeriet (nu Økonomi- og Indenrigsministeriet). Aftalen indeholder et tilsagn om særtilskud i årene 2011-2014 (henholdsvis 20, 19, 18 og 17 mio. kr.), under forudsætning af at regionskommunen overholder de betingelser, der er knyttet til tilsagnet.

Som led i aftalen forbeholdt ministeriet sig dog ret til at revurdere særtilskuddets størrelse "ved evt. væsentlige byrdemæssige virkninger for Bornholms Regionskommune ved en ændring af tilskuds- og udligningssystemet". Med henvisning til udligningsreformens vedtagelse i maj 2012 har Økonomi- og Indenrigsministeriet besluttet at nedsætte særtilskuddet til Bornholm i 2013 og 2014 til henholdsvis 10 og 6 mio. kr.

I henhold til aftalens afsnit 4 skal Bornholms Regionskommune hvert år udarbejde en redegørelse om kommunens økonomi, der skal være ministeriet i hænde senest den 15. april.

Redegørelsen skal omfatte en oversigt over rammevilkårene og kommunens økonomiske vilkår, og skal i særlig grad sætte fokus på de betingelser, der er knyttet til tilsagnet om tilskud: Beskatningen, administrationsudgifterne, budgetoverholdelse og effektivisering af serviceområderne.

Sekretariatet har udarbejdet vedlagte redegørelse. Redegørelsen er den tredje i relation til denne udviklingsaftale, og den er udarbejdet efter samme opbygning som tidligere års opfølgningsredegørelser.

Det forventes, at der vil være en efterfølgende dialog med ministeriet om redegørelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 10: Godkendelse af fjernvarmetakster 2014/15 - Rønne Varme A/S

Åbent punkt

10 Godkendelse af fjernvarmetakster 2014/15 - Rønne Varme A/S

13.03.00S55-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	10	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Godkendelse af takster for Rønne Varme A/S for 2014/15.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,
at taksterne for 2014/15 godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Anbefales

Sagsfremstilling

Rønne Varme A/S har den 19. marts 2014 fremsendt anmodning om kommunens godkendelse af taksterne for 2014/15. Budget og takster er godkendt af bestyrelsen for Rønne Varme A/S. Bornholms Regionskommune skal, i henhold til selskabets vedtægter, godkende taksterne.

Budgettet for 2014/15 viser et negativt resultat på 0,75 mio. kr. efter henlæggelse til etablering af geometrisk anlæg. Bornholms Varme forventer at have en overdækning på 7,2 mio. kr. primo regnskabsåret 2014/15, og underskuddet medgår til nedbringelse af overdækningen jf. varmforsyningslovens bestemmelser om indregning af over- og underdækning i næste års priser.

Bestyrelsen har besluttet, at der ikke skal ske nogen takstændringer i forhold til 2013/14.

På baggrund af overdækningen kunne der være basis for en nedsættelse af taksterne.

Pr. 1. januar 2014 skulle forsyningssikkerhedsafgiften på biobrændsel være trådt i kraft, men indførelsen af afgiften er udsat på ubestemt tid, og det er usikkert om, og hvornår, den bliver indført eller om der kommer andre afgifter til. Bl.a. derfor har bestyrelsen ikke valgt at nedsætte taksterne.

Langtidsbudgettet udviser en positiv likviditetsudvikling, idet afskrivninger og henlæggelser overstiger investeringer og afdrag på lån.

Økonomiske konsekvenser

På baggrund af det fremsendte materiale vurderes der ikke at være en umiddelbar risiko for, at Regionskommunens garantiforpligtelse udløses.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 11: Redegørelse om magtanvendelser på Voksenhandicapområdet 2013

Bilag

Indberetninger 2013

Åbent punkt

11 Redegørelse om magtanvendelser på Voksenhandicapområdet 2013

27.66.08K07-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-02-2014	10	
Social- og Sundhedsudvalget	24-03-2014	8	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	11	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen til efterretning

Resumé

Årlig redegørelse om magtanvendelser på voksenhandicapområdet for perioden 1. januar 2013 – 31. december 2013.

Indstilling og beslutning

Områdechefen for Social og Sundhed indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at redegørelsen sendes i høring i Handicaprådet og Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. februar 2014:

Sendes i høring i Handicaprådet og Ældrerådet.

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at redegørelsen anbefales taget til efterretning i Kommunalbestyrelsen

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. marts 2014:

Indstilling godkendt.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal årligt orienteres, gennem beretning/redegørelse, om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jvf. § 124 i lov om social service.

Social- og Sundhedssekretariatet har i perioden 1. januar 2013 – 31. december 2013 modtaget i alt 65 indberetninger omfattende 24 borgere fordelt på 6 tilbud (bo- og dagtilbud).

Der er en stigning i det samlede antal indberetninger på 16 i forhold til indberetninger i 2012, og et fald på 5 borgere i det samlede antal borgere, der er udført en magtanvendelse overfor.

Der er i 2013 indberettet efter:

- § 126 (fastholdelse/nødret - og nødværge) i lov om social service
- § 128 (anvendelse af beskyttelsesmidler) i lov om social service

<u>Type</u>	<u>Antal</u>
§ 126 om fastholdelse	47
§ 128 om anvendelse af beskyttelsesmidler	<u>18</u>
Samlet antal indberetninger	65

Kort beskrivelse af magtanvendelserne.

64 af de indberettede magtanvendelser er foretaget med hjemmel i lovgivningen. 1 magtanvendelse, foretaget efter § 126 (fastholdelse), er foretaget ulovligt.

Hvor magtanvendelsen er blevet vurderet til at være ulovlig, er leder på det pågældende tilbud, blevet bedt om at indskærpe praksis over for de givne medarbejdere. I tilfældet hvor magtanvendelsen har været ulovlig, har denne været udført efter mindsteindgrebsprincipperne, og er fra myndigheden ikke blevet vurderet til at have en karakter, der har ført til yderligere sanktioner overfor de givne medarbejdere. Borgeren eller personlig værge har ikke ønsket, at indbringe afgørelsen for Ankestyrelsen.

Siden 2012 er der tale om en stigning af det samlede antal magtanvendelser på voksenhandicapområdet på 16 indberetninger – disse primært i forhold til magtanvendelser efter § 126 (fastholdelse). Stigningen ses primært i et større antal magtanvendelser i forhold til enkelte borgere, idet der samlet ses en nedgang i antallet af borgere overfor hvem, der er iværksat en magtanvendelse fra 29 til 24 borgere.

Da der ligger en lovmæssig forpligtigelse i at foretage indgreb i selvbestemmelsesretten jf. servicelovens § 124, kan stigningen i det samlede antal indberetninger således ikke ensidigt tolkes negativt. Der ligger i lovgivningen en klar skelnen mellem, at indgrebene skal udføres ud fra hensyn til bl.a. mindsteindgrebsprincipperne, vurderingen af faren for væsentlig personskade og sikring af omsorgsforpligtelsen overfor den enkelte borger.

Social- og Sundhedssekretariatet oplever fortsat en stor ansvarlighed fra virksomhederne i forhold til, at indberette de udøvede magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsen.

Både dag- og botilbuddene efterspørger fortsat løbende undervisning omkring lovgivning, etik og moral i forhold til brugen af magtanvendelser, og dette ses som et positivt tegn i forhold til en aktiv fokus på magtanvendelser. Undervisningen er givet af Social- og Sundhedssekretariatet. Alle BRK's dag- og botilbud har nedskrevne procedurer for brugen og indberetningen af magtanvendelser.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse til mødet den 24. marts

Ældrerådet tager sagen til efterretning. Ældrerådet anmoder om en supplerende redegørelse (mundtligt eller skriftligt) vedr. stigningen i magtanvendelser, og opfølgning herpå.

Handicaprådet tager sagen til efterretning.

Punkt 12: Redegørelser om magtanvendelser på Ældreområdet 2013

Bilag

Indberetninger Ældreområdet 2013

Åbent punkt

12 Redegørelser om magtanvendelser på Ældreområdet 2013

27.66.08K07-0012

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-02-2014	9	
Social- og Sundhedsudvalget	24-03-2014	7	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	12	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen til efterretning

Resumé

Årlig redegørelse om magtanvendelser på ældreområdet for perioden 1. januar 2013 – 31. december 2013.

Indstilling og beslutning

Områdechefen for Social og Sundhed indstiller til Social- og sundhedsudvalget

- at redegørelsen sendes i høring i Handicaprådet og Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. februar 2014:

Sendes i høring i Handicaprådet og Ældrerådet.

Servicedirektøren indstiller til Social- og sundhedsudvalget

- at redegørelsen anbefales taget til efterretning i Kommunalbestyrelsen

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. marts 2014:

Indstilling godkendt.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal årligt orienteres, gennem beretning/redegørelse, om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jvf. § 124 i lov om social service.

Social- og Sundhedssekretariatet har i perioden 1. januar 2013 – 31. december 2013 modtaget i alt 20 indberetninger, der omfatter 18 borgere fordelt på 5 botilbud.

Der er tale om et fald i det samlede antal indberetninger på 9 indberetninger i forhold til antallet af indberetninger i 2012, og et fald på 5 borgere i det samlede antal borgere, der er udført en magtanvendelse overfor.

Der er indberettet efter:

- § 125 om personlige alarm- og pejlesystemer
- § 126 (fastholdelse/nødret - og nødværge) i lov om social service
- § 126 stk. 2 (fastholdelse i hygiejne situationer) i lov om social service
- § 127 om tilbageholdelse i boligen

<u>Type</u>	<u>Antal</u>
§ 125 om personlige alarm- og pejlesystemer	12
§ 126 om fastholdelse	4
§ 126 stk. 2 om tilladelse til fastholdelse i hygiejnesituationer	3
§ 127 om tilbageholdelse i boligen	<u>1</u>
Samlet antal indberetninger	20
Indberetningernes fordeling på antal borgere	18
Indberetningernes fordeling på antal virksomheder/tilbud	5

Kort beskrivelse af magtanvendelserne.

Alle 20 magtanvendelser er foretaget med hjemmel i lovgivningen.

Siden 2012 er der tale om et fald i det samlede antal magtanvendelser på ældreområdet på 9 indberetninger – disse da primært i forhold til magtanvendelser efter § 126 (fastholdelse), hvilket der ikke ensidigt er nogen forklaring på. Et godt fagligt fokus på at afsondre mindre indgribende foranstaltninger, inden der gribes til en nødvendig magtanvendelse, kan dog være en del af forklaringen.

Der er registreret en stigning i antallet af indberetninger efter § 125 (alarm – og pejlesystemer). Dette givet set i lyset af, at flere af beboerne i ældretilbuddene er demente, og at alarm – og pejlesystemer i høj grad tjener som en tryghedsskabende funktion, der bidrager til at sikre den enkelte beboer den personlige frihed til eksempelvis at kunne gå en tur på egen hånd.

Social- og Sundhedssekretariatet oplever fortsat en stor ansvarlighed fra tilbuddene i forhold til at indberette de udøvede magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsen, og man efterspørger fortsat løbende undervisning omkring lovgivning, etik og moral i forhold til brugen af magtanvendelser, og dette ses som et positivt tegn i forhold til en aktiv fokus på magtanvendelser. Undervisningen er givet af Social- og Sundhedssekretariatet.

Bornholms Plejehjem og -centre, samt Plejecenter Snorrebakken har fælles nedskrevne procedurer for brugen og indberetningen af magtanvendelser.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse til mødet den 24. marts

Handicaprådet og Ældrerådet tager sagen til efterretning.

Punkt 13: Fleks- og førtidspensionsreform

Bilag

Fleks- og førtidspensionsreformen

Åbent punkt

13 Fleks- og førtidspensionsreform

15.00.00000-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	13	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Reformen af førtidspension og fleksjob blev vedtaget den 19. december 2012 og trådte i kraft 1. januar 2013. Reglerne om regional klinisk funktion trådte dog først i kraft 1. juli 2013.

Reformen medfører en markant ændring af borgernes vej tilbage til/ud i beskæftigelse, da det med reformens indførelse er blevet sværere at få førtidspension men lettere at få fleksjob, som nu kan oprettes med helt ned til 3-5 timers effektiv arbejdstid om ugen.

Reformen har og vil medføre færre førtidspensionister og dermed flere borgere som fastholdes i job via ressourceforløb, revalidering og fleksjob. Dette medfører faldende udgifter til førtidspension, men flere udgifter til andre forsørgelsesydelser og til vejledning og myndighedsopgaver vedrørende borgerbetjeningen. Samlet set forventes et faldende udgiftspres for kommunen.

Implementeringen af reformen har i den indledende fase været varetaget af de nuværende medarbejdere fra de virksomheder (nu centre), som har haft dette som ansvarsområde. Nu har omfanget af henvisninger af borgere til det nye Rehabiliteringsteam nået et omfang, hvor de nye lovkrav ikke kan efterleves med dertilhørende udgiftsreduktion på overførselsindkomsterne indenfor de eksisterende rammer. Der er pt. en ventetid på 5-6 måneder fra henvisning til behandling af sag på Rehabiliteringsteammøde.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At Økonomi og Planudvalget beslutter at tilføre Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse 1.364.000 kr. til dækning af to årsværk, klinisk funktion og regional sundhedskoordinator samt Center for Psykiatri og Handicap 450.000 kr. til dækning af et årsværk, som finansieres af mindre forbrug på førtidspensioner.
- At de 3 årsværk gøres midlertidige i en 2 årig periode, hvorefter det samlede ressourceforbrug gøres op.

Sagsfremstilling

Intentionerne med reformen er:

- At reducere omkostningerne til overførselsindkomster gennem besparelser på den samlede udgift til førtidspension og fleksjob
- At hjælpe flere borgere til hel eller delvis selvforsørgelse gennem en tværfaglig indsats, der fokuserer på at udvikle borgernes potentialer frem for at afdække deres begrænsninger

Størst betydning for unge

Reformen får størst betydning for unge mennesker (defineret i loven som under 40 årige), som fremover ikke kan få tilkendt førtidspension, medmindre det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne. Unge skal i stedet have en individuel og helhedsorienteret indsats i et ressourceforløb.

Samtidig målrettes fleksjobordningen til personer med en meget begrænset arbejdsevne, det offentlige tilskud bliver lagt om, og fleksjob bliver som udgangspunkt midlertidige.

Rehabiliteringsteam og klinisk enhed (Region Hovedstaden)

Fra 1. januar 2013 er vurderingen af muligheden for førtidspension, fleksjob og ressourceforløb placeret i et rehabiliteringsteam, med repræsentation fra Jobcenter Bornholm og Center for Psykiatri og Handicap.

Fra 1. juli 2013 er det en regional klinisk funktion som er repræsenteret i teamet ved en sundhedskoordinator (speciallæge). Dette var dog først muligt at etablere pr. 1. oktober 2013 på Bornholm, på grund af manglende ressourcer i Region Hovedstaden. Dette er en ny udgift for kommunen, og hvor kommunen har indgået en samarbejdsaftale med Region Hovedstaden.

Behov for øgede ressourcer i myndighedsdelen

Det er i forbindelse med disse funktioner og dermed fortsat realisering af potentialerne i både tværfaglig indsats for selvforsørgelse og udgiftsreduktion i overførselsindkomsterne, der er behov for et årsværk til planlægning og styring af rehabiliteringsteammøder, et årsværk til deltagelse i rehabiliteringsteammøder og den koordinerende sagsbehandlerfunktion for Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse samt et årsværk til deltagelse i rehabiliteringsteammøder og den koordinerende sagsbehandlerfunktion for Center for Psykiatri og Handicap; samlet tre årsværk ud over de eksisterende ressourcer på området.

Finansiering – Servicerammen og Lov & cirkulæreprogram

De statslige forudsætninger tilfører kun meget begrænsede midler under servicerammen til sagsbehandling (samtaler og tværgående koordinering) og den regionale sundhedskoordinator og finansierer ikke kommunens forventede merudgifter direkte. Finansieringen forudsættes derimod at finde sted indenfor kommunens eksisterende ramme via faldende forsørgelsesudgifter, primært en reduktion af udgifterne til førtidspension. En forudsætning som vi allerede kan se er realistisk på Bornholm: både fordi udgifterne til førtidspension reduceres og fordi presset på antallet af borgere med behov for en tværfaglig indsats i rehabiliteringsteamet er betydeligt. Det forudsætter dog som beskrevet at kommunen rent faktisk er i stand til at løfte den øgede administrative opgave i rehabiliteringsteamet.

Det må forventes at reformen på længere sigt giver en bedre sammenhæng i sagsbehandlingen og i arbejdet med borgeren, hvilket forventes igen at frigøre yderligere ressourcer i de tilknyttede funktioner.

Målet er således med reformen, at den styrkede og koordinerende indsats vil indebære at familier og enkeltpersoner får mere sammenhængende tilbud end tidligere. Det vil derfor være relevant at tage det samlede ressourceforbrug op med henblik på budget 2016.

Økonomiske konsekvenser

På baggrund af dette foreslås det, at de tre årsværk gøres midlertidige i en toårig periode, hvorefter det samlede ressourceforbrug gøres op på det mere stationære niveau.

Oversigt over udgiftsbehov samt forslag til finansiering indenfor eksisterende ramme:	2014	2015
1)Regional sundhedskoordinator	Kr. 461.000	Kr. 461.000
2)Klinisk funktion/Anslået	Kr. 250.000	Kr. 250.000
3)Tilbud	Afventer nærmere udredning	Afventer nærmere udredning
4)Koordinerende sagsbehandler/ Rehabiliteringsteam 3 årsværk á 450.000 kr.	Kr. 1.350.000	Kr. 1.350.000
Forslag til finansiering		
Lov & cirkulæreprogram	Kr. 247.000	Kr. 377.000
Mindre forbrug på førtidspension*	Kr. 1.814.000	Kr. 1.684.000

* Budgetopfølgningen pr. 28. februar 2014 viser et forventet mindreforbrug på førtidspensioner på 5-7 mio.kr. i 2014 ud over de reduktioner der allerede er forudsat på området i Budget 2014.

Forslaget til finansiering indebærer:

- at stillingerne er midlertidige
- at finansiering af tilpasning af tilbudsviften vurderes løbende og senest i forbindelse med budget 2016.
- at finansiering af sundhedskoordinator og klinisk funktion fra januar 2015 helt eller delvist kan finansieres via budget til lægekonsulent og lægeattest
- at det er en forudsætning at man indenfor udvalgsområderne gensidig forpligtiger sig til at prioritere ressourcer til gennemførelse af indsatser afledt af reformen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 14: Vedtagelse af Kommuneplantillæg 18 vedr. bymønster og boliger

Bilag

KP-tillæg nr. 18

Indsigelser og bemærkninger

Åbent punkt

14 Vedtagelse af Kommuneplantillæg 18 vedr. bymønstre og boliger

01.02.15P16-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	19-03-2014	4	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	14	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommuneplantillæg nr. 18 vedr. kommuneplantemaerne "bymønstre og byudvikling" og "boliger" har været i offentlig høring i 8 uger, og der er inden for fristen modtaget 5 høringssvar.

Kommuneplantillægget var udarbejdet på baggrund af den debat Kommunalbestyrelsen havde haft om fremtidens boligscenarier. Kommuneplantillægget indeholder en forenkling og evaluering af bymønstre og byudvikling, og skal desuden muliggøre, at lokalplaner med helårskrav kan ændres i de byområder, hvor bopælspligten er opgivet.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,

At kommuneplantillæg nr. 18 vedtages endeligt.

Teknik- og Miljøudvalget den 19. marts 2014:

Indstillingen anbefales, med forslag om at Kommuneplanens afsnit 2.2 Bymønstre og byudvikling, målsætninger ændres til:

Bornholm skal være et attraktivt sted at bo, arbejde og rejse til – i harmoni med øens smukke bymiljøer og landskaber.

Bymønsteret skal så vidt muligt understøtte udvikling i alle områder på Bornholm (tilføjelse). Kommuneplanen skal skabe rammer for en bæredygtig byudvikling, der så vidt muligt opfanger de udviklingsmuligheder der opstår for borgere og erhvervsliv på Bornholm.

De bornholmske byer skal udvikles i forhold til de stærke sider den enkelte by har med hensyn til boligforhold, erhverv og service, så de muliggør et godt og aktivt liv for alle. Byernes boligområder skal så vidt muligt imødekomme ændrede boligbehov (flyttet fra pkt. 4).

Rønne skal videreudvikles som kommunecenter, der understøtter hele Bornholm med gode muligheder for udvikling af erhverv og handel der kan skabe vækst, af institutioner der kan udvikle Bornholm som vidensamfund.

De større erhvervs- og handelsbyer skal fungere som lokale centre, med muligheder for udvikling af lokale bolig-, erhvervs- og handelsinteresser, der kan understøtte byerne og deres naturlige nærområder.

De små boligbyer skal bevares som attraktive lokalsamfund, med fleksible muligheder for bosætning og udvikling inden for eksisterende bygrænser.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Teknik- og Miljøudvalgets indstilling anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede november 2013 at offentliggøre et forslag til kommuneplantillæg nr. 18, temarevision vedr. kommuneplanens afsnit om "bymønster og byudvikling" og "boliger".

Kommuneplantillægget var udarbejdet på baggrund af den debat kommunalbestyrelsen har haft om fremtidens boligscenarier. Den opdeling der herved opstod i helårsområder og områder uden bopælspligt har betydning for kommuneplanens bymønster og arealreservationer til byudvikling. De foreslåede ændringer på boligområdet skal desuden muliggøre, at en række helårslokalplaner kan ændres eller ophæves.

Kommuneplantillæggets indhold

Bymønstret blev foreslået forenklet i forhold til tidligere:

- 1) Kommunecenter (Rønne)
- 2) Større Erhvervs- og handelsbyer (Nexø, Aakirkeby, Hasle, Allinge, Svaneke, Tejn, Gudhjem-Melsted, Snogebæk, Nyker og Klemensker)
- 3) Boligbyer (Sorthat-Muleby, Aarsdale, Østermarie, Sandvig, Lobbæk, Vestermarie, Østerlars, Pedersker, Listed, Balka, Nylars, Knudsker, Rø, Arnager, Årsballe, Vang, Rutsker, Olsker, Teglkås-Helligpeder og Bølshavn, der alle har 600 indbyggere)

Bymønstret knyttes alene an til byernes befolkningstal og erhvervs- og handelsmæssigt indhold (offentlig service defineres ikke længere i forhold til bymønstret).

Byudvikling: Hvert fjerde år (ved kommuneplanrevisioner) skal kommuneplanens byudviklingsarealer revurderes og begrundes og evt. udtages hvis der ikke længere er begrundelse for dem. De nærmere regler herfor fremgår af de statslige vejledninger og

udmeldinger til kommuneplanlægningen. Ophævelsen af bopælspligten i en række områder har her en væsentlig betydning.

Byudviklingsarealer er afgrænsede arealer i kommuneplanen, som endnu ikke er inddraget i byzonen gennem lokalplanlægning. I de fleste byer findes der derudover en række uudnyttede byggegrunde og udstykningsmuligheder med mulighed for opførelse af nye boliger.

Nye arealudlæg til boligformål kan kun planlægges som helårsboligområder. Da der stort set ikke opføres nye helårsboliger i de mindre boligbyer, og da disse byer desuden defineres uden helårskrav, kan der ikke længere begrundes et behov for udvikling af nye boligområder.

I alle de større byer (1 og 2) fastholdes tidligere arealudlæg til byudvikling uændret, mens en del mindre udlæg ved de mindre boligbyer er udtaget.

Indtil videre fastholdes byudviklingsarealer i de større erhvervs- og handelsbyer Snogebæk, Tejn og Nyker, selvom kommunalbestyrelsen også her har opgivet krav om helårsbeboelse. Begrundelsen var, at disse byer stadig er større handels og erhvervsbyer med en vis tilflytning.

Boliger: I kommuneplanens rammer for lokalplanlægning opretholdes der kun krav om helårsboligformål i de 8 byer Rønne, Nexø, Aakirkeby, Hasle, Allinge, Svaneke, Gudhjem-Melsted og Klemensker.

For alle øvrige byer (og det åbne land) gælder at rammer for lokalplanlægning ændres, så bebyggede områder der tidligere var udlagt til "helårsboligformål", ændres til det noget bredere definition "boligformål" (der omfatter både helårs og fritidsboliger).

Kommuneplantillægget vil gøre det muligt at ændre eller ophæve gældende lokalplaner der indeholder krav om helårsboligformål. Dette arbejde er omfattende, og forventes udført 2014-15, men i overgangsperioden er det oplyst til boligejere og ejendomsmæglere, at boliger allerede nu kan erhverves eller anvendes som boliger uden bopælspligt (Når evt. lokalplankrav er ændret, vil de nuværende helårsboliger desuden kunne ændres til ferieboligformål, herunder ferieboliger der udlejes erhvervsmæssigt til turister).

Alle nye boliger i byerne skal fortsat opføres som helårsboliger, også selvom der ikke længere gælder bopælspligt i medfør af boligreguleringsloven eller lokalplankrav om helårsboligformål.

Indsigelser

Der er modtaget bemærkninger og indsigelser fra følgende:

- 1) Miljøministeriet, Naturstyrelsen, udtrykker forståelse for, at Bornholm oplever øget fraflytning med tomme boliger til følge, og at man derfor opgiver helårskrav i en række byer. Det anerkendes samtidig, at regionskommunen har valgt at udtage flere byudlæg ved mindre byer af kommuneplanen, så der er sammenhæng i forhold til kommuneplanens fjernelse af helårskrav for disse områder. Styrelsen finder dog, at der stadig er tale om modstridende planlægning i byerne Tejn, Snogebæk og Nyker, hvor kommunen opretholder byudviklingsarealer, samtidig med at helårskraverne fjernes fra disse områder. Styrelsen forventer nu, at der til næste revision af kommuneplanen (2017), som minimum tager denne planlægning op til revision, og at byudviklingsarealet tilpasses et dokumenteret behov.
- 2) Erhvervsgruppe Øst, Nexø, finder det urimeligt, at Nexø placeres på niveau med Snogebæk, Klemensker og Nyker i det nye bymønster. Forslaget kan legitimere yderligere centralisering omkring Rønne. Man så hellere den oprindelige inddeling i mindre og større erhvervs- og handelsbyer så Nexø, Aakirkeby, Hasle og Allinge udgør en gruppe for sig.
- 3) AakirkeBYtinget, er tilsvarende betænkelig ved at Aakirkeby indplaceres med mindre byer end før, og mener at det indebærer afledt risiko for nuværende erhvervs-koncentrationer omkring de større erhvervsbyer. Der er ikke behov for et stærkt bycenter på Bornholm, og bymønstreet bør i stedet lægges op til en mere

decentral udvikling der f.eks. kan understøtte turismen. Der foreslås samme bymønster som under 2.

- 4) Allinge-Sandvig Byforening mener at hele 10 byer i gruppen af større erhvervs og handelsbyer omfatter for mange småbyer, og efterlyser svar på spørgsmålet om hvor den fremtidige offentlige service skal lokaliseres. Det anbefales, at det tidligere 4-delte bymønster ikke ændres til et 3-delt, da det ses som en øget centralisering omkring kommunecentret Rønne, og at der samtidig tages stilling til byernes fremtidige service. I forhold til afsnittet om boliger mener byforeningen, at Allinge-Sandvig er sammenhængende byområder. En deling bør medføre at mellem-byerne og skolen kommer under Allinge, men helst så byforeningen at hele Allinge-Sandvig blev fastholdt som helårsområde, og man frygter, at en opdeling betyder at områder mister befolkningsgrundlag i forhold til den kommunale service i området.
- 5) Ib Jønsson, Gudhjem, mener at kommuneplantillægget lægger op til yderligere centralisering i Rønne, mens mindre byers udviklingsmuligheder begrænses. Det frygtes at større dele af Bornholm affolkes, og det foreslås at der i stedet satses på en decentraliseret udvikling af detailhandel, skoler og institutioner. Et nyt rådhus foreslås placeret midt på øen.

Teknik og Miljøs bemærkninger til indsigelserne:

Ad 1. Naturstyrelsen gør ikke indsigelse mod kommuneplantillægget i den nuværende form, og forhindrer dermed ikke at tillægget vedtages. Men det meddeles samtidig, at regionskommunen må regne med at dokumentere et behov for ny byudvikling (med helårsboliger) i Tejn, Snogebæk og Nyker, når der næste gang skal foretages revision.

Ad 2,3 og 4. (Alle de tre indsigelser udtrykker bekymring over at større erhvervs- og handelsbyer nu slås sammen med hvad der før var mindre erhvervs og handelsbyer. Der udtrykkes frygt for at bymønstret vil medføre tilbagegang og yderligere centralisering af erhverv og service). Bemærkning: Bymønstret er bl.a. forenklet så alle erhvervs- og handelsbyer uden for Rønne indgår som større handels- og erhvervsbyer. Dette har ingen konsekvenser for byernes individuelle arealudlæg i kommuneplanen, der i alle tilfælde fastholdes uændret. Det betyder f.eks. ikke, at Klemensker nu har samme erhvervs muligheder som f.eks. Aakirkeby, da arealudlæggene opgøres i forhold til byerne individuelle behov. Men der udlægges ikke nye arealudlæg til erhverv i de mindre boligbyer.

Ad 4. (Der efterlyses en definition af den offentlige service ift. bymønstret og Allinge-Sandvig ønskes fastholdt som samlet helårsområde så befolkningsunderlaget fastholdes). Det fremgår af kommuneplantillægget, at fordelingen af offentlig service bevidst er fravalgt som parameter i bymønstret denne gang. Der knyttes f.eks. ikke krav om institutioner til bestemte byområder. Tidligere kommuneplandefinitioner af service i.f.t bymønster har vist sig at passe dårligt til de tilpasninger, der nødvendigvis sker på serviceområdet, og det kan på den baggrund være uheldigt at rejse urealistiske forventninger om den fremtidige service. Allinge og Sandvig har hele tiden været adskilt som to byområder i kommuneplanen, og grænsen mellem byerne er fortsat defineret så skolen indgår i Allinge. Sandvig Borgerforening var da heller ikke enig i at man skulle fastholde krav om helårsboligformål, hvorfor kommunalbestyrelsen i 2013 besluttede at fjerne krav om helårsanvendelse fra Sandvig.

Ad 5. Indsigeren ønsker en decentral udvikling af detailhandel og offentlig service. Spørgsmålet om offentlig service (herunder rådhusplacering) defineres som allerede nævnt ikke med bymønstret, og kommuneplantillægget understøtter derfor hverken en centralisering eller en decentralisering af den fremtidige offentlige service. Kommuneplanens rammer for detailhandelsudvikling er ikke ændret med dette kommuneplantillæg, men forventes revideret i 2014, når der foreligger en detailhandelsundersøgelse.

Teknik og Miljø anbefaler, at der ikke foretages ændringer i det offentliggjorte kommuneplantillæg nr. 18, på baggrund at de modtagne indsigelser. Der gøres opmærksom på

at kommuneplanlægning er en løbende proces, og at der, i takt med udviklingen, meget vel kan ske ændringer ved fremtidige revisioner.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 15: Indsigelsesbehandling lokalplanforslag nr. 075 for et område ved Rønne Stadion Nord og kommuneplantillæg nr. 15

Bilag

Kirsten og Carsten Ager

Rønne Vand og Varme

Tonny Jensen

Cæsar Funch Jensen

Lokalplanforslag 075

Åbent punkt

15 Indsigelsesbehandling lokalplanforslag nr. 075 for et område ved Rønne Stadion Nord og kommuneplantillæg nr. 15

01.02.05P16-0140

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	19-03-2014	5	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	15	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. december 2013 at sende kommuneplantillæg nr. 15 og lokalplanforslag nr. 075 for et område ved Rønne Stadion Nord i offentlig høring. Planerne har nu været i 8 ugers offentlighøring og der er i høringsperioden fra den 20. december 2013 til den 24. februar 2014 indkommet bemærkninger fra 3 indsigere til lokalplanforslaget.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,
at kommuneplantillæg nr. 15 og lokalplan nr. 075 vedtages endeligt med de anbefalede mindre ændringer.

Teknik- og Miljøudvalget den 19. marts 2014:
Indstillingen anbefales

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Anbefales

Sagsfremstilling

Bornholm Sport & Event I/S, der er stiftet af DBU Bornholm, ønsker at etablere en aktivitets- og eventpark på et areal ved Rønne Stadion Nord. I tilknytning hertil ønsker man at opføre en bygning beliggende bagved Rønne Svømmehal.

Selve bygningen skal bl.a. rumme administrationskontorer, omklædningsrum, cafeteria, aktivitetslokaler m.v. tilknyttet området planlagte aktiviteter.

Der vil blive udlagt arealer til parkering og adgangsvej. Herudover ønskes de eksisterende grønne idrætsområder fortsat anvendt til idrætsudøvelse af forskellig karakter.

Begrundelsen for planlægningen var, at de hidtil gældende byplanvedtægter for området ikke rummede mulighed for den ønskede bebyggelse.

Matrikel nr. 55d der rummer virksomheden Fysioform overføres ved kommuneplantillæg nr. 15 fra kommuneplanramme 101.B.24 helårsboligområde, til kommuneplanramme 101. BL.11 blandet bolig og erhvervsområde.

Indsigelserne

Viking Petanque Klub

1. Klubben planlægger at etablere en lukket petanquehal nord for de eksisterende petanquebaner, og anmoder i den forbindelse om at et byggefelt indtegnes i lokalplanens kort bilag 2, så den ønskede hal vil kunne etableres i overensstemmelse med lokalplanen.
2. Petanque klubben ønsker fastlagt i lokalplanen, at klubben kan fastholde og udvide sine aktiviteter.
3. Petanque klubben mener, at bestemmelserne i lokalplanens § 5 "bebyggelsens ydre fremtræden" kun er gældende inden for det udlagte byggefelt.
4. Petanqueklubben ønsker præciseret at den eksisterende belysning kan forblive som den er.
5. Det i lokalplanen udlagte byggefelt omfatter en del af Petanqueklubbens klubhus. Petanque Klubben ønsker ikke at have klubhuset i byggefeltet.

Rønne Vand og Varme

6. RVV gør opmærksom på, at området er omfattet af fjernvarmens forsyningsområde.

Kirsten og Carsten Agger, Højvangen, 4 Rønne

7. Gør indsigelse mod den forventede øgede trafik og parkering på Højvangen som lokalplanen kan udløse. Herudover gøres opmærksom på eksisterende parkerings problemer.

Teknik & Miljøs bemærkninger

Ad.1. Der er tale om et byggeri af væsentlige dimensioner og byggefelt kan ikke ændres på det nuværende stadie i planprocessen, uden at der udarbejdes et nyt lokalplanforslag til offentliggørelse. Hvis der opstår konkret behov fra Petanque Klubben har kommunalbestyrelsen altid mulighed for at iværksætte en ny lokalplan. Det bør dog fremgå af planen (ny § 4.5.) at mindre bygninger i form af redskabsskure, og lignende, tillades

uden for byggefeltet. *Det anbefales i øvrigt at indsigelsen ikke i mødekommers, da det vil forudsætte udarbejdelse af en ny lokalplan.*

Ad.2. Et forhold der ikke reguleres i lokalplanen, men udelukkende et forhold der afklares mellem Petanqueklubben og baneejeren. *Det anbefales at indsigelsen ikke i mødekommers.*

Ad.3. Ny (større) bebyggelse skal efter lokalplanen opføres inden for det udlagte byggefelt, men bestemmelsen "bebyggelsens ydre fremtræden" er gældende for hele delområde 1. Ved konkret ansøgning har kommunalbestyrelsen evt. mulighed for at dispensere fra disse bebyggelsesregulerende bestemmelser. *Det anbefales, at indsigelsen ikke i mødekommers.*

Ad.4. Lokalplanen regulerer ikke eksisterende belyningsforhold og kan heller ikke anvendes til at sikre en bestemt belysning. Omvendt forhindres den nuværende belysning heller ikke. *Det anbefales at indsigelsen ikke i mødekommers.*

Ad.5. Byggefeltet er udlagt i et eksisterende hegnsskel og klubhusets placering har ingen praktisk betydning. *Det anbefales at indsigelsen ikke i mødekommers.*

Ad.6. Lokalplanområdet er omfattet af varmforsyningsplanen som ikke reguleres af lokalplanen, men af anden planlægning. Det anbefales derfor at tilføje nyt pkt. under forhold til andre myndigheder "Området er omfattet af varmforsyningsplanen." *Det anbefales at indsigelsen imødekommes.*

Ad.7. Lokalplanen indeholder krav om parkeringspladser jf. kommunens "retningslinjer for anlæg af parkeringsarealer på Bornholm". Kommentarerne vedr. parkeringsproblemer i øvrigt er videreformidlet til vejmyndigheden. *Det anbefales at indsigelsen ikke i mødekommers.*

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 16: Fjernvarmeprojekter for Svaneke, Aarsdale og Listed samt Allinge-Sandvig, Tejn og Sandkaas

Bilag

Bilag 1. ØSTKRAFT Høringssvar.pdf

Bilag 2. EUB høringssvar.pdf

Bilag 3. Bornholms Forsyning. Bemærkninger til høringssvar.pdf

Bilag 4. Demonstration af strategisk energiplanlægning på Bornholm

Fjernvarmeprojekt for Svaneke, Aarsdale og Listed samt Allinge-Sandvig, Tejn og Sandkaas

Projektforslag Svaneke.doc

Projektforslag Allinge - Sandvig, Tejn og Sandkaas.doc

Åbent punkt

16 Fjernvarmeprojekter for Svaneke, Aarsdale og Listed samt Allinge-Sandvig, Tejn og Sandkaas

13.03.01P19-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	19-03-2014	9	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	16	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms Forsyning har 11. september 2013 fremsendt to projektforslag for fjernvarmeforsyning af henholdsvis Svaneke, Aarsdale og Listed samt for Allinge-Sandvig, Tejn og Sandkaas til kommunalbestyrelsens godkendelse. Projektforslagene har været i høring. Høringen har ikke medført ændringer i projektforslagene.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller:

- a. at projektforslagene godkendes, alternativt
- b. at en eventuel godkendelse af projektforslagene afventer resultater fra den strategiske energiplanlægning

Teknik- og Miljøudvalget den 19. marts 2014:

Det indstilles, at projektforslaget godkendes

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Teknik- og Miljøudvalgets indstilling anbefales.

Carl Ilsøe kan ikke medvirke, idet økonomidirektørens indstilling b. anbefales.

Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 3. december at sende projektforslag for fjernvarmeforsyning af henholdsvis Svaneke, Aarsdale og Listed samt Allinge-Sandvig, Tejn og

Sandkaas i 4 ugers høring hos Østkraft, RVV og Vestbornholms varmforsyning. Link til den tidligere dagsorden med projektforslagene fremgår af bilag.

Projektforslagene blev sendt i høring den 13. december 2013. Den 20. december 2013 blev Energiudvikling Bornholm (EUB) inkluderet i høringen og fristen blev forlænget med 2 uger.

Der er inden høringsfristens udløb indkommet hørings svar fra Østkraft og EUB.

Hørings svarene er blevet gennemgået. I nedenstående sagsfremstilling er de væsentligste problemstillinger i de to hørings svar besvaret.

Østkrafts hørings svar fremgår af bilag 1. EUB's hørings svar fremgår af bilag 2.

Bornholms Forsyning har efterfølgende fremsendt bemærkninger til Østkrafts og EUB's hørings svar jf. bilag 3.

De væsentligste punkter er følgende:

1: Østkraft mener, at projektforslagene bør gennemregnes af en uvildig part, som følge af ny beslutning vedr. ophævelse af bopælspligten samt konklusioner i en rapport fra Energistyrelsen om fjernvarme i fremtiden.

2: Østkraft mener, at den anvendte elpris i beregningerne er for høj og at værdien for elproduktionens CO₂-emission er misvisende.

3: Foreningen Energi Udvikling Bornholm opfordrer til at Kommunalbestyrelsen afventer med at godkende projektforslagene og dermed etablere yderligere fjernvarme indtil projektforslagene sammen med andre typer af energiprojekter er simuleret og vurderet i den nye Bright Green Test Island simuleringssmodel af Bornholms energisystem.

Bemærkninger til hørings svar

Projektforslagene er udarbejdet i henhold til Varmeforsyningsloven: Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14.12.2011 og bekendtgørelse nr. 374 af 15.04.2013: "Projektbekendtgørelsen" samt vejledning i samfundsøkonomiske analyser fra Energistyrelsen.

Projektforslag for fjernvarmeprojekter skal følge de anvisninger der gives i projektbekendtgørelsen. Det fremgår bl.a. at kommunalbestyrelsen inden godkendelse af projektet skal foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet, også i forhold til varmeplanlægningen (dvs. Varmeplan Bornholm, 2013) og den fysiske planlægning (kommuneplan og lokalplaner). Kommunalbestyrelsen skal godkende det samfundsøkonomisk bedste alternativ. Beregningerne skal foretages jævnfør vejledning i samfundsøkonomiske analyser fra Energistyrelsen.

Endelig forudsætter projektforslaget at der nedlægges elvarmeforbud i forsyningsområderne. Elvarmeforbuddet omfatter alene nyetablering af varmforsyning på elradiatorer. Boliger, der i dag er opvarmet med elradiatorer er ikke omfattet. Opvarmning med varmepumper er ikke omfattet af forbuddet.

Projektforslagene implementerer dele af varmeplan 2013, hvor Teknik & Miljø har anvendt konsulentfirmaerne Dale Energi og PlanEnergi.

Det er ikke et krav i lovgivningen at projektforslag skal forelægges en uvildig part inden godkendelse. Teknik & Miljø har dog for både varmeprojekter i Varmeplan 2007 og Varmeplan 2013 anvendt konsulentfirmaet Dansk Fjernvarmes Projektselskab A.m.b.a (DFP) til at

gennemgå og foretage en uvildig vurdering af forslagene. DFP har blandt flere konsulentfirmer i hvert enkelt tilfælde givet det billigste tilbud på vurderingen. DFP konkluderer at projektforslagene lever op til lovgivningen indenfor varmforsyning og at de angivne forslag er de samfundsøkonomiske bedste alternativ i medfør af vejledning til samfundsøkonomiske analyser.

Teknik og Miljø vurderer ikke at der i forhold til regler og vejledninger på varmforsyningsområdet er behov for yderligere uvildige vurderinger af projektforslagene.

Energistyrelsen har efter energiforliget i 2012 gennemført en række analyser af det danske energisystem. En af rapporterne konkluderer at fjernvarme sjældent vil være samfundsøkonomisk rentabel. Østkraft henleder i sit høringssvar kommunalbestyrelsen på konklusionerne i denne rapport.

Teknik & Miljø har derfor haft kontakt til forfatteren til rapporten, Finn Bertelsen i Energistyrelsen. Finn Bertelsen oplyser at konklusionerne alene forholder sig til årene efter 2020 og frem til 2035. Konklusionen beror på en vurdering af at mange boliger efter 2020 på eget initiativ vil være omlagt fra olie til en billigere opvarmningsform, hvis der ikke er tilbudt en fjernvarmeløsning forinden. Grundlaget for en kollektiv fjernvarmeløsning vil derfor de fleste steder være for ringe fra 2020 og frem. Finn Bertelsen pointerede at det afgørende altid er en beregning af den samfundsøkonomiske rentabilitet.

Teknik og Miljø har både i forbindelse med Varmeplan 2013 og sagsbehandlingen af projektforslagene været i kontakt med Bornholms Forsyning omkring konsekvenser af ophævelse af bopælspligten. Bornholms Forsyning fastholder at en ophævelse af bopælspligten ikke har nogen reel betydning idet projektforslagene kun gennemføres ved tilstrækkelig tilslutningsgrad. Tilslutningsgraden skal ligge på mindst 65 % af boligerne. Prisstrukturen med en fast afgift uanset varmeforbrug sikrer de økonomiske forudsætninger i projektet.

Elpris og CO₂-udslip.

Østkraft oplyser at den gennemsnitlige elpris under forskellige forudsætninger ligger på 1,235 kr/KWh eks. moms. Det svarer til ca. 1,54 kr/KWh inkl. moms.

I projektforslagene er anvendt en elpris 1,68 kr/KWh inkl. moms. I varmeplan 2013 er anvendt en pris på 1,65 kr/KWh inkl. moms. Elpriserne er hentet fra Elpristavlen.dk.

Teknik og Miljø vurderer ikke at prisdifferencen har afgørende betydning for de økonomiske beregninger idet værdien anvendes til brugerøkonomi og ikke til den samfundsøkonomiske beregning, hvor beregningerne skal følge Energistyrelsens brændselsprisforudsætninger.

Det samme gør sig gældende for beregningen af CO₂ - udslippet.

Simuleringsmodel af Bornholms energisystem

Foreningen Energiudvikling Bornholm opfordrer til at Kommunalbestyrelsen afventer med at godkende projektforslagene og dermed etablere yderligere fjernvarme indtil projektforslagene sammen med andre typer af energiprojekter er simuleret og vurderet i den nye Bright Green Test Island simuleringsmodel af Bornholms energisystem. Foreningen henviser til at Bornholm har fået tilskud fra Energistyrelsen til at gennemføre strategisk energiplanlægning og at yderligere implementering af fjernvarme derfor bør afvente denne planlægning.

Teknik og Miljø skal gøre opmærksom på at projektforslagene er udarbejdet og behandlet efter gældende lovgivning og vejledninger på varmforsyningsområdet og at projektforslagene i henhold til disse angiver fjernvarme som det samfundsøkonomiske bedste alternativ til opvarmning af boliger i disse byområder. Etablering af fjernvarme vil på kort sigt medføre at mange boliger vil blive opvarmet med biomasse eller vedvarende energi i stedet for olie.

Fjernvarme er med nuværende afgiftsstruktur den opvarmningsform der har den bedste brugerøkonomi.

I forhold til den strategiske energiplanlægning har Bornholms Regionskommune (Teknik & Miljø samt Vækstforums sekretariat) sammen med EUB's medlemmer udarbejdet ansøgningen om tilskud fra Energistyrelsen til strategisk energiplanlægning. EUB har opnået tilsagn fra både puljen til strategisk energiplanlægning samt Superpuljen. En kort projektbeskrivelse kan ses i bilag 4. I Bornholms nuværende energistrategi er visionen at Bornholm i 2025 er selvforsynende med vedvarende energi – både til el, varme og transport.

Teknik & Miljø er meget positive overfor projektet og ser frem til samarbejdet med de øvrige partnere om den strategiske energiplanlægning. Teknik & Miljø er ligeledes særdeles interesseret i i fællesskab med EUB at anvende simuleringmodellen og se resultaterne af simuleringer af forskellige former for energiforsyning –lagring og -forbrug.

Projektet er på nuværende tidspunkt ikke så langt at det er muligt at forudsige resultaterne af simuleringerne og dermed om modellen også vil pege på fjernvarme i de pågældende byer som den mest optimale energiforsyning, når Bornholms samlede energiforsyning vurderes under ét. Fjernvarme vil dog umiddelbart kunne fungere som lagring af energi produceret på vedvarende energikilder som vind og sol ligesom andre teknologier (fx brint) også vil kunne anvendes her og eventuelt give andre fordele (fx på transportområdet). Teknik & Miljø vurderer at de pågældende simuleringer kan være gennemført i løbet af sommeren eller det tidligere efterår.

Teknik & Miljø forventer at den strategiske energiplanlægning vil kunne give svar på hvordan det er muligt at anvende yderligere el fra vedvarende energikilder i fjernvarmeproduktionen samt hvorledes samspillet mellem de forskellige forsyningskilder og lagringsformer kan fungere mest optimalt i fremtiden.

Økonomiske konsekvenser

Projektforslagene forudsætter at der kan opnås kommunegaranti til låntagning. Der vil blive fremsendt særskilt dagsorden om dette.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 17: Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Byåen

Bilag

Afgørelse - Bornholms Spildevand - PL14

Åbent punkt

17 Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Byåen

00.16.00P20-0030

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	19-03-2014	6	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	17	

Hvem beslutter

Teknik – og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte 19. september 2013, at der bliver igangsat to klimatilpasningsprojekter i Rønne by i 2014, forudsat projekterne bliver godkendt implementeret under prisloft 2014 for Bornholms Spildevand A/S. Ultimo 2013 forelå tilsagn om, at det ansøgte låneloft på 10 mio. kr. til klimatilpasningstiltag, relateret til Byåen, er imødekommet.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,

- a) at der gives anlægsbevilling på 10 mio. kr. til projektet Klimasikring Rønne, Byåen,
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på 10 mio. kr. i 2014 finansieret ved optagelse af lån,
- c) at anlægsbevillingen gives til Teknik- og Miljøudvalget under politikområde 09 Teknik og Miljø, og
- d) at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på -10 mio. kr. til optagelse af lån.

Teknik- og Miljøudvalget den 19. marts 2014:
Indstillingen anbefales

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Anbefales

Sagsfremstilling

Forsyningssekretariatet har i brev af 13. december 2013 truffet afgørelse om prisloft for 2014 for Bornholms Spildevand A/S. Af afgørelsen fremgår, at der er meddelt et tillæg til projekt Byåen, svarende til ydelsen på et lån på 10 mio. kr.

Projektet skal bl.a. sikre området omkring Borgmester Nielsens Vej og Kalmargade kvarteret. I forbindelse med anmodning om øget prisloft er dokumenteret, at det alternative projekt der gennemføres, med delvist genåbning af rørlagte stræk og tilbageholdelsesmagasiner til ekstremregn, er halvt så dyrt som en traditionel rørlagt løsning.

Bornholms Regionskommune er projektejer, og projektet gennemføres som anlægsprojekt i BRK regi, Teknik & Miljø. Projektet er påbegyndt i januar 2014 og forventes afsluttet i 2014.

Økonomiske konsekvenser

Det samlede anlægsbudget for projektet er estimeret til 10 mio. kr., hvilket er godkendt af Forsyningssekretariatet i forbindelse med afgørelsen om prisloft 2014.

Når projektet er afsluttet, finansieres den samlede anlægsudgift, ved at Bornholms Regionskommune optager et lån med en afdragsperiode på 25 år. Bornholms Spildevand A/S betaler et årligt driftsbidrag til kommunen, svarende til ydelsen på lånet. Anlægsprojektet finansieres således 100 pct. af Bornholms Spildevand A/S.

I byggeperioden finansieres kommunens udgifter via en byggekredit. Der fremsendes særskilt sag til kommunalbestyrelsen om optagelse af byggekreditten.

De efterfølgende driftsomkostninger er vurderet til 15.000 kr. årligt, og afholdes af Bornholms Regionskommune indenfor den afsatte driftsramme.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 18: Anlægsbevilling til anskaffelser vedrørende lærerarbejdspladser

18 Anlægsbevilling til anskaffelser vedrørende lærerarbejdspladser

82.04.00A00-0003

Behandling

Mødedato   Åbent punkt   Lukket punkt

Børne- og Skoleudvalget

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der søges om en anlægsbevilling til de nødvendige anskaffelser til etablering af lærerarbejdspladser på skolerne.

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller:

- a) at der gives en anlægsbevilling på 2.400.000 kr. til etablering af lærerarbejdspladser på skolerne. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.
- b) at anlægsbevillingen gives til Børne- og Skoleudvalget under politikområde 02 Undervisning

Børne- og Skoleudvalget, den 25. marts 2014:

Indstillingen anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Anbefales

Sagsfremstilling

Som led i folkeskolereformen indgår, at medarbejderne skal have bedre muligheder for at forberede sig på arbejdspladsen.

I 2013 blev der gennemført et udredningsarbejde på hver skole (og skoleafdeling) med henblik på at vurdere, hvorvidt det er muligt at etablere det nødvendige antal arbejdspladser på alle skoler og afdelinger (ca. 350 i alt, hvoraf skolerne i forvejen allerede har etableret nogle).

Hovedkonklusionen var, at det ville være muligt indenfor den eksisterende bygningsramme, men at der var betydelige forskelle i mulighederne, overvejende betinget af hvor meget plads

der er til rådighed. Det lægger op til (1) at der ikke er behov for væsentlige bygningsændringer og (2) at den økonomiske ramme ikke fordeles ligeligt mellem skolerne, men "skævdeles" med afsæt i de faktiske forhold.

Anskaffelserne omfatter etablering af den personlige arbejdsplads, indkøb af IT-udstyr samt evt. etablering af faciliteter, der kan anvendes fælles (særligt IT-udstyr, teamfaciliteter o. lign.) I det omfang skolerne allerede har faciliteter, der imødekommer disse formål, indgår disse faciliteter, således at der kun anskaffes supplerende inventar og IT.

It-løsningen omfatter en bærbar enhed og inventarløsningen omfatter bord og stol. Herudover må det påregnes, at der vil være behov for alternative løsninger både i form af faciliteter til fælles anvendelse og løsning af f.eks. reol- og opbevaringsspørgsmål.

Med henblik på at give den enkelte skole størst mulig indflydelse, gennemgås de enkelte skoleafdelinger med deltagere fra skolens ledelse og arbejdsmiljørepræsentant. Denne proces gennemføres i april måned og derefter foretages en prioritering og efterfølgende iværksættelse.

For at kunne komme så langt som muligt med iværksættelsen inden det nye skoleår starter 1. august søges bevillingen på dette grundlag, i stedet for at søge når der er fuld klarhed over anskaffelsesomfanget.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 2.400.000 kr. til etablering af lærerarbejdspladser på skolerne, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2014.

Da der er tale om en udvidelse af antallet af IT enheder skal der i de kommende år afsættes 2.200 kr. (i 2014-priser) pr. stk. i serviceabonnement inkl. licenser. På baggrund af gennemgangen i 2013 vil udgiften udgøre ca. 0,5 mio. kr. årligt. Det foreslås at denne driftsudgift indgår i budgetforhandlingerne for 2015 med følgende år

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 19: Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Tevandsbækken

Bilag

Afgørelse - Bornholms Spildevand - PL14

Åbent punkt

19 Anlægsbevilling til projekt klimatilpasning Rønne, Tevandsbækken

00.16.00P20-0030

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	25-02-2014	2	
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	19	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget – indstiller
Kommunalbestyrelsen - beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte 19. september 2013 at der bliver igangsat to klimatilpasningsprojekter i Rønne by i 2014, forudsat projekterne bliver godkendt gennemført under prisloft 2014 for Bornholms Spildevand A/S. Ultimo 2013 forelå tilsagn om, at det ansøgte låneloft på 5 mio. kr. til klimatilpasningstiltag, relateret til Tevandsbækken, er imødekommet.

Indstilling og beslutning

Økonomidirektøren indstiller,

- at der gives anlægsbevilling på 5 mio. kr. til projektet Klimasikring Rønne, Tevandsbækken,
- at der afsættes rådighedsbeløb på 5 mio. kr. i 2014 finansieret ved optagelse af lån,
- at anlægsbevillingen gives til Teknik- og Miljøudvalget under politikområde 09 Teknik og Miljø, og
- at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på -5 mio. kr. til optagelse af lån.

Teknik- og Miljøudvalget den 25. februar 2014:
Indstillingen anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Anbefales

Sagsfremstilling

Forsyningssekretariatet har i brev af 13. december 2013 truffet afgørelse om prisloft for 2014 for Bornholms Spildevand A/S. Af afgørelsen fremgår, at der er meddelt et tillæg til projekt Tevandsbækken, svarende til ydelsen på et lån på 5 mio. kr.

Projektet skal bl.a. sikre området omkring Sandemandsvej og Zahrtmannsvej kvarteret mod oversvømmelser som følge af ekstreme regnhændelser.

I forbindelse med anmodning om forhøjelse af prisloftet er det dokumenteret, at det alternative projekt der gennemføres, med regulering af rørlagte stræk i form af omlægning og tilbageholdelse, er halvt så dyrt som en traditionel rørlagt løsning.

Bornholms Regionskommune er projektejer, og projektet gennemføres som anlægsprojekt i regi af Teknik & Miljø. Projektet er påbegyndt i januar 2014 og forventes afsluttet i 2014.

Økonomiske konsekvenser

Det samlede anlægsbudget for projektet er estimeret til 5 mio. kr., hvilket er godkendt af Forsyningssekretariatet i forbindelse med afgørelsen om prisloft 2014.

Når projektet er afsluttet finansieres den samlede anlægsudgift ved at Bornholms Regionskommune optager et lån med en afdragsperiode på 25 år. Bornholms Spildevand A/S betaler et årligt driftsbidrag til kommunen, svarende til ydelsen på lånet. Anlægsprojektet finansieres således 100 pct. af Bornholms Spildevand A/S.

I byggeperioden finansieres kommunens udgifter via en byggekredit. Der fremsendes særskilt sag til kommunalbestyrelsen om optagelse af byggekrediten.

De efterfølgende driftsomkostninger til vandløbsvedligeholdelse er vurderet til 15.000 kr. årligt og afholdes af Bornholms Regionskommune indenfor driftsrammen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 20: Orientering fra formanden

Åbent møde

20 Orientering fra formanden

00.01.00G00-0040

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	20	

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:

Der afholdes møde med Energistyrelsen omkring energiforliget den 9. april 2014.

Der afholdes møde med Trafikministeren sammen med relevante lokale parter den 5. maj 2014.

Der afholdes møde med Sundhedsministeren den 28. april 2014 ang. atomaffaldsdepot.

Punkt 21: Eventuell

Åbent punkt

21 Eventuelt

00.01.00G00-0040

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-04-2014	21	

Økonomi- og Planudvalget den 8. april 2014:
Intet.